

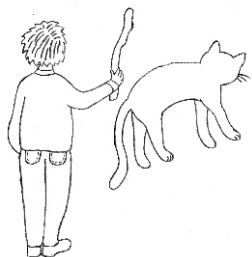
KAM SE OBRÁTIT, máme-li podezření či víme-li o týrání zvířete, zanedbání jeho péče, či jsme svědky týrání?

- Orgány veterinární správy – konkrétně Krajské veterinární správy (KVS) a v Praze **Městská veterinární správa (MěVS)**: Na Kozačce 3, Praha 2, www.mevs.cz, tel.: 222 522 126, tel.: 222 513 281, e-mail: epodatelna.kvsa@svsscr.cz

Zjistí-li veterinární správa, že dochází k týrání zvířat či k jinému porušení zákona, informují obec s rozšířenou působností nebo Policii ČR, aby bylo zahájeno řízení. Odborní pracovníci příslušné veterinární správy posoudí, zda skutečně dochází k týrání zvířat, jejich stanovisko si v případě sankčního řízení musí vyžádat i obec. Na jejich návrh může také obecní úřad obce s rozšířenou působností nařídit zvláštní opatření podle § 28a zákona: odebrání zvířete, snížení počtu hospodářských zvířat nebo pozastavení činnosti, při které dochází k týrání zvířat.

- Obecní úřady (OÚ) obcí s rozšířenou působností, úřady městských částí hl. m. Prahy: projednávají správní delikty a přestupky na úseku ochrany zvířat a ukládají pokuty chovatelům v případě, kdy dojde k porušení povinností stanovených zákonem nebo jeho vyhláškou. Provádí opatření podle § 28a zákona.

- Policie ČR (zejména o víkendech a mimo úřední hodiny obecních a městských úřadů a KVS/MěVS), která po přivolání může (v některých případech) zasáhnout, viz § 302 a 303 trestního zákoníku, provést šetření na místě a vaše oznámení převezme. Policie poté posoudí, jedná-li se o správní delikt či přestupek (případ pak předá KVS, MěVS nebo obci s rozšířenou působností), nebo jde-li o trestný čin (případ poté řeší policie kriminální).

Své podněty zasílejte písemně, poštou. Pokud je věc akutní, zároveň i telefonicky. Oznámením podaným jen e-mailem nebo telefonicky se úřad nemusí zabývat. Kromě výše uvedených orgánů může poradit také oddělení ochrany zvířat Ministerstva zemědělství: tel.: 221 812 234, email: ooz@mze.cz

Víte, že: za ÚTULEK je nutno považovat všechna zařízení, která poskytují péči toulavým nebo opuštěným zvířatům v lidské péči, bez ohledu na to, zda je slovo „útulek“ obsaženo v jejich názvu? Provozovatel útulku je podle právních předpisů chovatelem. Není - li útulek obecní - musí za psy platit poplatky, pokud nezíská výjimku.

Vidíte-li v televizi či v jiných médiích cokoli, co připomíná navádění či propagaci týrání zvířat, učiňte ihned oznámení na KVS nebo MěVS podle sídla média.

ZA TÝRÁNÍ ZVÍŘETE můžete jít SEDĚT

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník: § 302 Týrání zvířat

(1) Kdo týrá zvíře

a) zvlášť surovým nebo trýznivým způsobem, nebo
b) surovým nebo trýznivým způsobem veřejně nebo na místě veřejnosti přístupném, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán,

a) byl-li za čin uvedený v odstavci 1 v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán, nebo
b) způsobí-li týranému zvířeti takovým činem trvalé následky na zdraví nebo smrt.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na větším počtu zvířat.

§ 303 Zanedbání péče o zvíře z nedbalosti

(1) Kdo z hrubé nedbalosti zanedbá potřebnou péči o zvíře, které vlastní nebo o něž je povinen se z jiného důvodu starat, a způsobí mu tím trvalé následky na zdraví nebo smrt, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody až na dvě léta bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt nebo trvalé následky na zdraví většímu počtu zvířat.

Víte, že: podle zákona o Policii České republiky má policista oprávnění vstoupit do jiného prostoru nebo na pozemek, má-li důvodné podezření, že se tam nachází týrané zvíře?

Záchrana volně žijících zvířat v Praze: tel. 774 155 155, www.zvirevnouzi.cz; Český svaz ochránců přírody ČSOP

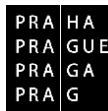
Tento projekt je realizován s finančním příspěvím Hlavního města Prahy.

EKOSPOL a. s. podporuje ochranu zvířat.

Společnost pro zvířata – z. o. ČSOP
Michelská 5, 140 00 Praha, recepce 222 511 494
s.p.o. zvirata@ecn.cz; www.spolecnostprozvirata.cz

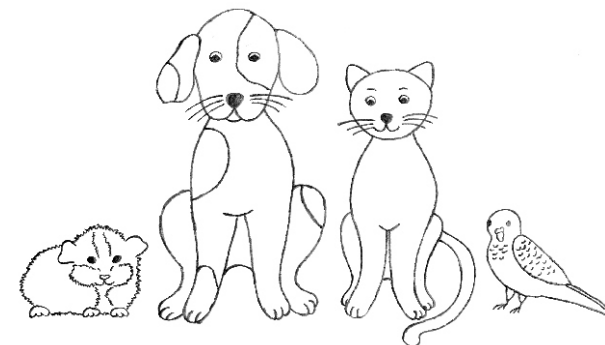
Vytisknuto na recyklovaném papíře.
Kresby: Jiřina Borecká

Aktuální k říjnu 2010

ZVÍŘATŮM JEN DOBROU PÉČI - TÝRÁNÍ ZAKÁZÁNO

Zvířata – konkrétně obratlovci, jsou v České republice chráněna předpisy a jejich týrání, utrpení (úmyslné i z nedbalosti) může být postiženo, jak peněžitou pokutou, tak zákazem činnosti či také odnětím svobody.

Chováte svého psa na krátkém řetězu či provaze? Bijete svého psa či jiné zvíře? Trpí zvíře podvýživou a špatnou péčí? Hynou vám často andulky, terarijní či akvarijní zvířata? Je vaše morče umístěná samo v malé bedýnce, kde se sotva otočí? Tahají vaše děti kočky a další zvířata nevybíravými způsoby? Když nechcete vaše myšky, tak je spláchnete do WC?

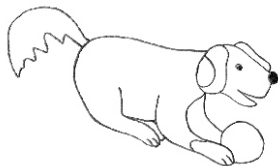
Tím vším dochází k porušování zákona a můžete být za toto jednání potrestáni. Věříme však, že většina lidí se snaží svým zvířatům zajistit život v co nejlepších podmínkách, podle požadavků druhu zvířete, s ohledem na jeho etologii a welfare (dobré životní podmínky).

Hlavním předpisem je zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání (dále jen „zákon“), ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky na úseku ochrany zvířat proti týrání.

Doporučujeme pročíst si celý zákon, níže jsou uvedeny pouze některé informace, které zákon obsahuje.

Účelem zákona je chránit zvířata, jež jsou živými tvory schopnými pociťovat bolest a utrpení, před týráním, poškozováním jejich zdraví a jejich usmrcením bez důvodu, pokud byly způsobeny, byť i z nedbalosti, člověkem. Zákon stanoví, které činnosti jsou považovány za týrání zvířat, důvody k usmrcení zvířete, upravuje ochranu zvířat při usmrcování, použití znečitlivění, ochranu zvířat při veřejném vystoupení, povinnosti pořadatelů těchto akcí, ochranu zvířat při přepravě, stanoví podmínky, které je nutno dodržovat při chovu hospodářských zvířat, zvířat v zájmových chovech a volně žijících zvířat, včetně handicapovaných zvířat, podmínky chovu a ochrany pokusných zvířat. Dále zákon stanoví orgány ochrany zvířat a jejich působnost,

upravuje správní delikty a přestupky na úseku ochrany zvířat a sankce za týrání zvířat.

Zvířetem se pro účely zákona rozumí: „Každý živý obratlovec, kromě člověka, nikoliv však plod nebo embryo“. Zákon také rozlišuje pojmy jako „toulavé zvíře“, „zvíře opuštěné“ apod.

„Zakazuje se týrání zvířat. Zakazují se všechny formy propagace týrání zvířat.“

Zákon stanoví, co se považuje za týrání zvířat, a uvádí jednání, situace, podmínky, které jsou týráním zvířete či jej způsobují. Například:

- nutit zvíře k výkonům, které neodpovídají jeho fyzickému stavu a biologickým schopnostem a prokazatelně překračují jeho síly,
- používat podnětů, předmětů nebo bolest vyvolávajících pomůcek tak, že působí klinicky zjevně poranění nebo následně dlouhodobé klinicky prokazatelné negativní změny v činnosti nervové soustavy nebo jiných orgánových systémů zvířat,
- vyvolávat bezdůvodně nepřiměřené působení stresových vlivů biologické, fyzikální nebo chemické povahy,
- chovat zvířata v nevhodných podmínkách nebo tak, aby si sama nebo vzájemně způsobovala utrpení,
- zasahovat do průběhu porodu způsobem, který neodpovídá obtížnosti porodu, zvyšuje bolest anebo poškozuje zdraví matky i mláďete,
- zacházet se zvířetem, přepravovat je nebo je pohánět způsobem, který vyvolává nepřiměřenou bolest, utrpení nebo poškození zdraví anebo vede k jeho neúměrnému fyzickému vyčerpání,
- při manipulaci s živými rybami zbavovat ryby šupin nebo ploutví, vsouvat rybám prsty pod škeřle do žáber nebo jim vtlačovat prsty do očí anebo násilně vytlačovat jikry nebo mlíčí, ...

ZVÍŘE JE VĚC

Náš právní řád rozeznává osoby a věci. Zvíře je třeba považovat za zvláštní druh věci v právním smyslu. Tento status umožňuje ochranu zvířat v rámci vztahů např. občanskoprávních, obchodních, v rámci trestního zákoníku. Změnit status zvířat v jednom zákoně, by znamenalo zmatek s postavením - statusem zvířete v dalších zákonech či ukončení jeho ochrany jako věci a zmatek v právním řádu obecně, který je založen na právu římském. Zvíře nemá práva ani povinnosti, ty má osoba - chovatel.

Víte, že: je zakázáno používat k vázání nebo k jinému omezení pohybu zvířete prostředky, které zvířeti způsobují anebo lze předpokládat, že budou způsobovat, poranění, bolest nebo jiné poškození zdraví?

Víte, že: Nikdo nesmí bez důvodu usmrtit zvíře? Zákon uvádí důvody usmrcení zvířete.

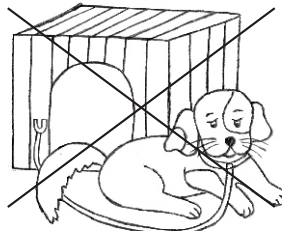
**„NIKDO NESMÍ ZVÍŘE OPUSTIT
s úmyslem se ho zbavit nebo je VYHNAT.“**

Víte, že: při veřejném vystoupení zvířete musí být schválen řád ochrany zvířete/ zvířat, musí být provedeno oznámení příslušné krajské veterinární správě a chovatel musí mít povolení obce?

Zákon upravuje také podmínky ochrany zvířat v zájmových chovech, tj. společenská zvířata žijící s lidmi v bytech, domech:

„Každý je povinen zabezpečit zvířeti v zájmovém chovu přiměřené podmínky pro zachování jeho fyziologických funkcí a zajištění jeho biologických potřeb tak, aby nedocházelo k bolesti, utrpení nebo poškození zdraví zvířete, a učinit opatření proti úniku zvířat. Zvíře nesmí být chováno jako zvíře v zájmovém chovu, jestliže nejsou zabezpečeny přiměřené podmínky pro zachování jeho fyziologických funkcí a zajištění jeho biologických potřeb nebo jestliže se zvíře nemůže adaptovat, přestože tyto podmínky zabezpečeny jsou. Každý, kdo chová zvíře v zájmovém chovu nebo se ujal toulavého, případně opuštěného zvířete, odpovídá za jeho zdraví a dobrý stav; za splnění této povinnosti se považuje i oznámení místa nálezu obci nebo předání toulavého, případně opuštěného zvířete do útulku.

Je zakázáno chovat zvířata v zájmových chovech, jestliže chovatel nebo občan vytvořil takové podmínky chovu, že v dalších generacích zvířat na základě dědičnosti budou zvířatům chybět části těla nebo orgány nebo budou-li orgány zvířat funkčně nezpůsobilé anebo znetvořené.“

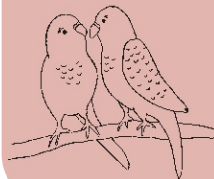

Víte, že: zvíře v zájmovém chovu nesmí být prodáno či darováno osobě mladší 15 let bez souhlasu jejich rodičů či jiné osoby s rodičovskou odpovědností?

Víte, že: chovatelem druhu zvířete vyžadujícího zvláštní péči může být jen fyzická osoba starší 18 let? Dále je také potřeba povolení orgánu veterinární správy.

Víte, že: podle živnostenského zákona jsou vázány živnostmi také obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy a drezúra zvířat? Mezi živnosti volně patří chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby).

Víte, že: osoby, které obchodují se zvířaty určenými pro zájmové chovy, mají povinnost poskytnout kupujícímu v PÍSEMNÉ PODOBĚ INFORMACE O PODMÍNKÁCH CHOVU A PÉČI o zdraví a pohodu kupovaného zvířete. Jsou také povinny vést evidenci o nakoupených a prodaných zvířatech a uchovávat ji po dobu tří let.

Zákon upravuje ochranu volně žijících zvířat a taktéž vyjmenovává zakázané způsoby odchytu nebo usmrcování volně žijících zvířat, § 14. V části „Ochrana handicapovaných zvířat“ např. uvádí: „Každý, kdo se ujal handicapovaného zvířete, je povinen zajistit o ně péči podle odstavce 2 nebo předat toto zvíře záchraně stanici, popřípadě oznámit stanici místo jeho nálezu.“

Orgány ochrany zvířat jsou:

Ministerstvo zemědělství, orgány veterinární správy, ústřední orgány státní správy a Akademie věd ČR, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo obrany, obecní úřady obcí s rozšířenou působností, obce (ve vymezeném rozsahu).

Víte, že: za přestupek nebo správní delikt lze uložit pokuty až do 500 000 Kč? V některých případech také zákaz činnosti.

Vyhlašky k zákonu:

Vyhláška č. 128/2010 Sb., o způsobilosti k označování psů tetováním
Vyhláška č. 114/2010 Sb., o ochraně handicapovaných zvířat při chovu
Vyhláška č. 5/2009 Sb., o ochraně zvířat při veřejném vystoupení a při chovu
Vyhláška č. 4/2009 Sb., o ochraně zvířat při přepravě
Vyhláška č. 3/2009 Sb., o odborné způsobilosti k výkonu dozoru na úseku ochrany zvířat proti týrání
Vyhláška č. 411/2008 Sb., o stanovení druhů zvířat vyžadujících zvláštní péči
Vyhláška č. 346/2006 Sb., o stanovení bližších podmínek chovu a drezúry zvířat
Vyhláška č. 382/2004 Sb., o ochraně hospodářských zvířat při porážení, utrácení nebo jiném usmrcování
Vyhláška č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat
Vyhláška č. 207/2004 Sb., o ochraně, chovu a využití pokusných zvířat

Další předpisy, které se týkají ochrany zvířat, jsou např. zákon o veterinární péči, občanský zákoník, zákon o obcích, plemenářský zákon, živnostenský zákon, trestní zákoník a další.
Právní předpisy a další informace naleznete na: www.oz.mze.cz nebo <http://eagri.cz>, odkaz Ochrana zvířat. Aktuální znění předpisů je na: www.mvcr.cz, odkaz legislativa.

Víte, že: zvířata v útulcích (většinou se jedná o psy a kočky) jsou majetkem původního vlastníka (osoby, které zvíře uniklo) po dobu 6 měsíců od nálezu zvířete, a to i když je zvíře "adoptováno" zájemci, tj. předáno do náhradní péče? Nepřihlásí-li se o zvíře jeho vlastník do 6 měsíců od odevzdání zvířete do útulku, připadá zvíře do vlastnictví obce. Osoba, která má zvíře v náhradní péči, se může se souhlasem obce stát jeho vlastníkem nejdříve po uplynutí 6 měsíců od nálezu zvířete, pokud se nepřihlásí původní majitel (ten musí uhradit obci náklady, které opatrováním zvířete vznikly).

